

W
snp
Wet
schuldsanering
natuurlijke
personen

Een schone lei, niet voor Niets

Een folder over
de Wet schuldsanering
natuurlijke personen

Colofon

Dit boekje is een uitgave van de Raad voor Rechtsbijstand, Bureau Wsnp. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande toestemming van de Raad. Bij overname is bronvermelding verplicht.

Raad voor Rechtsbijstand
Bureau Wsnp
Postbus 70503
5201 CD 'S-HERTOGENBOSCH
www.wsnp.rvr.org

☎ (0900) 202 66 20 (€ 0,10 per minuut)

✉ info@bureauwsnp.nl

Tekst:

L. Nickel

Grafisch ontwerp en illustraties:

Rik Verharen Illustraties, www.rikverharen.nl

Vormgeving:

Protekst 's-Hertogenbosch

Drukker:

DekoVerdivas bv

's-Hertogenbosch, augustus 2009

Een schone lei, niet voor niets

*Een folder over de
Wet schuldsanering natuurlijke personen*

Overweegt u om een wettelijke schuldsanering aan te vragen? Dan is het goed om daarover eerst meer te weten te komen. Deze folder maakt duidelijk wat de regeling, die ook bekend staat als de Wet schuldsanering natuurlijke personen (Wsnp), inhoudt. Met die informatie kunt u beslissen of de Wsnp een goede oplossing biedt voor uw financiële problemen. Achtereenvolgens wordt besproken waar u aan moet voldoen om toegelaten te worden, hoe u een aanvraag kunt doen, wat er gebeurt na toelating, aan welke voorwaarden u zich tijdens de regeling moet houden en op welke manieren de regeling kan eindigen.

► Vereisten voor toelating

Om toegelaten te worden moet u aan een aantal voorwaarden voldoen. Het is aan uzelf om aan te tonen dát u hieraan voldoet.

De voorwaarden zijn:

- U bent niet meer in staat om op eigen kracht uw schulden af te betalen;
- U heeft geprobeerd om uw schulden te regelen via een schuldhulpverleningstraject;
- In de vijf jaar, voordat u het verzoek tot toelating doet, zijn er geen schulden ontstaan uit fraude, een misdrijf of onverantwoord gedrag;
- U zit niet in de Wsnp en heeft hier in de afgelopen 10 jaar niet in gezeten;
- U bent gemotiveerd en bereid om de verplichtingen van de Wsnp na te komen. Dat wil zeggen, u bent bereid om de rechter en uw bewindvoerder volledig te informeren over alles wat invloed kan hebben op uw wettelijke schuldsanering (bijvoorbeeld een voorgenomen huwelijk). Daarnaast spant u zich drie jaar lang

Een voorlopige voorziening
(ook wel moratorium genoemd) is bedoeld om u
*bescherming te bieden tegen
afsluiting van gas, water en licht,
huuropzegging of ontruiming en
beëindiging van de zorgverzekering*
nog vóór de wettelijke schuldsaneringsregeling
van toepassing is

*Het kan zijn dat schuldeisers
weigeren mee te werken,*
terwijl het aanbod toch reëel is
gezien uw financiële situatie

maximaal in om de schuldeisers te betalen.

► **De voorlopige voorziening en de gedwongen schuldregeling**

Gelijktijdig met een aanvraag voor de wettelijke schuldsaneringsregeling kunt u een beroep doen op een zogenaamde voorlopige voorziening en/of een gedwongen schuldregeling. Deze verzoeken worden behandeld voordat het verzoek tot toelating tot de Wsnp behandeld wordt. Wat houden deze regelingen in?

Voorlopige voorziening

Een voorlopige voorziening (ook wel moratorium genoemd) is bedoeld om u bescherming te bieden tegen een dreigende afsluiting van gas, water en licht, huuropzegging of ontruiming en beëindiging van de zorgverzekering, nog vóór de wettelijke schuldsaneringsregeling van toepassing is. De wet kent daarvoor twee mogelijkheden.

U kunt de rechtbank tijdens het schuldhulpverleningstraject, gelijktijdig met een verzoek tot toelating tot de Wsnp, om zo'n voorziening vragen. De rechtbank zal dan eerst over de voorlopige voorziening beslissen. Zij kan die opleggen voor maximaal zes maanden. U krijgt dan de mogelijkheid om in deze periode alsnog het schuldhulpverleningstraject rond te krijgen. De schuldhulpverlener moet daarna verslag uitbrengen over de resultaten.

Is het schuldhulpverleningstraject al afgerond dan kunt u, gelijktijdig met uw verzoek tot toelating tot de Wsnp, een voorlopige voorziening (anders dan hierboven beschreven) vragen. Als u uw verzoek al heeft ingediend, kunt u ook een afzonderlijk verzoekschrift indienen. Een spoedeisende situatie (woningontruiming, afsluiting van nutsvoorzieningen opheffen van beslag of tegengaan openbare verkoop, etc.) kan hiermee worden afgewend. U

krijgt hiermee ook de mogelijkheid om nog gegevens te verzamelen die u bij uw verzoek tot toelating tot de Wsnp moet aanleveren.

Gedwongen schuldregeling

Voordat u een verzoek tot toepassing van de wettelijke schuldsaneringsregeling doet, moet u geprobeerd hebben uw schulden te regelen via een schuldhulpverleningstraject. Het kan zijn dat schuldeisers weigeren mee te werken, terwijl het aanbod toch reëel is gezien uw financiële situatie. In dat geval kunt u de rechtbank verzoeken de schuldregeling op te leggen aan de onwillige schuldeisers. Dit maakt de meeste kans als de weigerende schuldeiser maar een relatief klein deel van de schuldenlast te vorderen heeft, en als er een grote meerderheid van welwillende schuldeisers is. U doet ook dit verzoek gelijktijdig met het verzoek om toegelaten te worden tot de Wsnp. Wanneer de rechtbank de schuldregeling inderdaad oplegt, vervalt uw aanvraag voor toelating tot de Wsnp. Wijst ze het verzoek om een dwangakkoord af, dan kunt u alsnog beslissen of u het verzoek Wsnp handhaaft of intrekt.

► Aanvraag voor de Wsnp

Wanneer het niet mogelijk is om de schulden te regelen via het schuldhulpverleningstraject en ook een gedwongen schuldregeling niet mogelijk is, kunt u een verzoek doen om toegelaten te worden tot de Wsnp. Hiervoor moet u een schriftelijk verzoek indienen bij de rechtbank waaronder uw woonplaats valt. Daarbij hoort een aantal documenten waarvan de gemeentelijke schuldsaneringverklaring het belangrijkste is. In deze verklaring staat uw situatie beschreven en wordt toegelicht waarom geen andere oplossing van uw schulden mogelijk is. Uw schuldhulpverlener

weet hoe u deze documenten kunt krijgen en naar de rechtbank kunt sturen. Op de Wsnp-internetsite (www.wsnp.rvr.org, Ik ben burger, Registers, Waar kan ik terecht voor schuldhulpverlening?) kunt u zoeken naar de instantie die deze verklaring voor uw gemeente afgeeft. De rechtbank vraagt u meestal de stukken mondeling toe te lichten en beslist daarna snel over uw verzoek.

► Na toelating tot de Wsnp

Rechter-commissaris en bewindvoerder

Bij toelating tot de Wsnp benoemt de rechtbank een rechter-commissaris en een bewindvoerder. De rechter-commissaris houdt namens de rechtbank de voortgang van uw zaak in de gaten. De bewindvoerder zet in het begin uw situatie nog eens uitgebreid op een rijtje en controleert daarna of u zich aan de regels houdt. Hij of zij komt op huisbezoek en bekijkt al uw post die via een postblokkade bij hem of haar terecht komt. De bewindvoerder is geen hulpverlener. U moet zelf zorgen dat u al uw zaken op orde heeft en houdt. U blijft bijvoorbeeld zelf verantwoordelijk voor de betaling van uw maandelijkse rekeningen, zoals de huur en de energierekening. Verder vult de bewindvoerder geen formulieren voor u in en geeft hij of zij geen psychische begeleiding. De bewindvoerder kan u voor deze zaken wel doorverwijzen naar een gespecialiseerde hulpverlener.

U kunt de bewindvoerder niet zelf kiezen; dat doet de rechtbank. Bewindvoerders moeten aan strenge criteria voldoen om dit vak te kunnen uitoefenen en worden op hun beurt gecontroleerd door de rechter-commissaris. Bent u niet tevreden over de werkzaamheden die hij of zij verricht, dan kunt u eerst schriftelijk een klacht indienen bij de

De bewindvoerder is geen hulpverlener.

U moet zelf zorgen dat u al uw zaken op orde heeft en houdt

Wanneer een schuldeiser beslag heeft gelegd op uw inkomen of goederen,

dan vervalt dit beslag op het moment dat u wordt toegelaten

U moet dus een flinke periode (doorgaans drie jaar)

rondkomen van een beperkt budget

bewindvoerder zelf. Die is verplicht daar serieus naar te kijken. Bent u het dan nog steeds niet met elkaar eens, kunt u de kwestie per brief voorleggen aan de rechter-commissaris. Deze zal u en de bewindvoerder om een toelichting vragen en eventueel een oplossing aandragen voor het probleem.

Schuldeisers

Als u tot de wettelijke schuldsaneringsregeling wordt toegelaten, legt de rechtbank dat meteen vast in een vonnis. Daarin staat ook de benoeming van de bewindvoerder. U krijgt een kopie van dit vonnis. Het is belangrijk dat u dit vonnis bewaart.

Verder wordt de inhoud bekend gemaakt in de Staatscourant en speciale registers op internet. Dit is vooral bedoeld om uw schuldeisers te informeren dat u in de Wsnp zit. Zodra zij dat weten, kunnen zij zich namelijk met hun vordering melden bij de bewindvoerder. Alleen dan maken zij kans op aflossing als er aan het einde van de schuldsanering geld wordt uitgedeeld. Wanneer een schuldeiser beslag heeft gelegd op uw inkomen of goederen, dan vervalt dit beslag op het moment dat u wordt toegelaten.

Budget

Tijdens het huisbezoek of kort daarna ontvangt u van de bewindvoerder een bericht waarin staat welk deel van uw inkomen u maandelijks mag houden om van te leven. Dat heet het vrij te laten bedrag. Alle rechtbanken gebruiken hiervoor dezelfde rekenmethode. Dit bedrag ligt meestal rond het bijstandsniveau. U moet dus een flinke periode (doorgaans drie jaar) rondkomen van een beperkt budget. Al het geld dat u meer hebt, krijgt of verdient, moet u afdragen aan de bewindvoerder. En dat

geldt ook voor waardepapieren, spaargeld of meevallers zoals erfenissen en belastingteruggaven. Daarnaast kan de bewindvoerder kostbare goederen verkopen die u niet persé nodig heeft. Normale huisraad mag u behouden.

De bewindvoerder stort al het geld dat vrijkomt op een aparte rekening (de boedelrekening) en spaart zo voor aflossing van de schulden. Het geld op deze rekening is niet meer van u; het is bestemd voor de schuldeisers.

U moet zelf uw vaste lasten, boodschappen en alle andere 'normale' uitgaven betalen. Als u moeite heeft om uw financiën zelf te regelen, kunt u budgetbeheer aanvragen. De kosten daarvan zijn in principe voor uw eigen rekening. In een aantal gemeenten kunt u hiervoor een beroep doen op de bijzondere bijstand.

► **Verplichtingen tijdens de Wsnp**

Tijdens de wettelijke schuldsanering geldt een aantal verplichtingen waar u aan moet voldoen.

U mag geen nieuwe schulden laten ontstaan

Hieronder valt onder andere een achterstand in de betaling van de vaste lasten of een roodstand op uw lopende bankrekening. Mocht er toch een achterstand ontstaan, dan moet u deze zelf zo snel mogelijk weer inlopen. U mag tevens geen achterstand laten ontstaan in uw aflossingen aan de boedelrekening.

Er geldt een arbeids- en sollicitatieplicht

De arbeidsplicht houdt in dat als u betaald werk heeft, u uw best doet om dit werk te behouden. Wanneer u nog geen werk heeft, moet u solliciteren

naar betaald werk. In principe moet u een baan zoeken voor minimaal 36 uur per week, ook als u de zorg voor (jonge) kinderen heeft. U moet bewijzen van uw sollicitaties overleggen aan uw bewindvoerder. Alleen na toestemming van de rechter-commissaris kan deze sollicitatieplicht geheel of gedeeltelijk komen te vervallen. Dit is bijvoorbeeld het geval wanneer er medische redenen zijn waarom u niet (volledig) kunt werken. Een vrijstelling van een uitkeringsinstantie voor de sollicitatieplicht betekent niet automatisch ook een vrijstelling tijdens de Wsnp. De rechter-commissaris beslist hierover. Een verzoek tot vrijstelling moet (via de bewindvoerder) schriftelijk worden ingediend bij de rechter-commissaris.

U heeft een informatieplicht.

Dit betekent dat u uw bewindvoerder moet informeren over verhuizing, veranderingen in uw huishouden (huwelijk, echtscheiding, samenwonen en dergelijke), een nieuwe baan en andere zaken die voor de voortgang van de wettelijke schuldsanering van belang kunnen zijn.

U moet maandelijks alle inkomsten boven het vrij te laten bedrag aan de bewindvoerder afdragen.

Tijdens de schuldsaneringsregeling wordt op grond van uw financiële situatie berekend welk deel van uw inkomsten voor u vrijgelaten wordt. Van dit bedrag moet u uw maandelijkse rekeningen (huur, water, energie, verzekeringen) betalen en het overige kunt u gebruiken als huishoudgeld. Alles wat u boven het vrij te laten bedrag ontvangt, moet u afdragen aan de bewindvoerder. Dit wordt op de boedelrekening gestort.

U heeft een
informatieplicht

Lukt het niet om binnen de schuldsaneringsregeling alle schulden af te lossen, maar heeft u zich

wél aan de regels gehouden, dan verstrekt de rechtbank u de schone lei

Houdt u zich niet aan de voorwaarden van de Wsnp, dan kan de rechtbank de

wettelijke schuldsanering tussentijds beëindigen

U kunt bij nieuwe schulden in principe de eerste tien jaar

niet opnieuw gebruik maken van de Wsnp

De oorzaken van het ontstaan van de schulden moeten worden opgeheven.

U bent niet zomaar in de problemen gekomen. Tijdens de schuldsanering heeft u tijd en gelegenheid om aan de oorzaken van uw schulden te werken. De rechtbank kan u daartoe dwingen. Misschien is het nodig om tijdens de schuldsaneringsregeling budgetbegeleiding te krijgen, hulp te zoeken bij het maatschappelijk werk of medische zorg te regelen. Zelf heeft u van deze inspanningen niet altijd direct voordeel of soms zelfs alleen maar hinder. Toch is het ook in uw belang om hiermee aan de slag te gaan. Doet u dat namelijk niet, dan kan de rechtbank de wettelijke schuldsanering beëindigen. Maar er is nóg een belangrijke reden om hieraan te werken. Lukt het u immers om op alle fronten orde op zaken te stellen, dan is het later veel gemakkelijker om ook zonder toezicht van de bewindvoerder uit de problemen te blijven.

► **Einde Wsnp**

De wettelijke schuldsanering duurt in principe drie jaar. Op een bepaald moment komt dus het einde in zicht. Dat einde kan diverse vormen aannemen. Een schuldsanering eindigt altijd met een eindvonnis. Bewaart u dit vonnis ook! De beëindiging van de schuldsanering via de Staatscourant en speciale registers op internet bekend gemaakt.

Schone lei

Lukt het niet om binnen de schuldsaneringsregeling alle schulden af te lossen, maar heeft u zich wél aan de regels gehouden, dan verstrekt de rechtbank u de schone lei. Van het bedrag dat u heeft gespaard, betaalt de bewindvoerder eerst de kosten van de wettelijke schuldsanering. Wat

overblijft, wordt verdeeld over uw schuldeisers. Meestal kan slechts een deel van de schulden die onder de Wsnp vallen, hiervan worden betaald. De schone lei houdt in dat de schuldeisers niets meer kunnen doen om het restant later nog bij u te innen. Mocht u op enig moment zelf de restschuld toch willen betalen, dan kan dat.

Schulden volledig voldoen

Als u op de een of andere manier tijdens de Wsnp zoveel geld spaart, dat u de schulden volledig kunt betalen, is er geen reden meer de schuldsanering voort te zetten. De rechtbank beëindigt de regeling dan, ook als de looptijd van drie jaar nog niet voorbij is. U krijgt in dit geval geen schone lei. Dit is ook niet nodig, omdat er geen restantschulden meer zijn.

Akkoord

Het kan de moeite lonen uw schuldeisers tijdens de wettelijke schuldsanering alsnog een akkoord aan te bieden, als u hiervoor de mogelijkheid heeft. Als zij dat aannemen en de rechtbank het goedkeurt, wordt de wettelijke schuldsanering beëindigd en gaat u het akkoord uitvoeren. Het aanbieden van een akkoord is geen taak van de bewindvoerder.

Tussentijdse beëindiging

Houdt u zich niet aan de voorwaarden van de Wsnp (bijvoorbeeld u laat weer nieuwe schulden ontstaan), dan kan de rechtbank de wettelijke schuldsanering tussentijds beëindigen. Wanneer er onvoldoende saldo is gespaard om aan de schuldeisers een bedrag uit te betalen, eindigt de regeling zonder schone lei. Dit betekent dat uw schuldeisers de schulden weer helemaal kunnen opeisen. Is er wel voldoende saldo om een uitbetaling

te doen aan de schuldeisers, dan leidt dit tot een omzetting van de Wsnp in een faillissement. Meestal duurt dat niet zo lang. Blijft bij de beëindiging van het faillissement nog een deel van de schulden onbetaald, dan kunnen uw schuldeisers tot in lengte der jaren die vordering opeisen, bijvoorbeeld door beslag te laten leggen op uw loon, uitkering of goederen.

► **Na afloop**

Het kan zijn dat u na het krijgen van de schone lei toch nog gevolgen ondervindt van uw vroegere financiële problemen. Misschien krijgt u minder gemakkelijk dan voorheen een lening of krediet of kunt u niet zomaar goederen kopen op afbetaling. Dit komt doordat het Bureau Krediet Registratie (BKR) te Tiel geen gegevens over Wsnp-zaken registreert. Bij vorderingen waarvoor de schone lei geldt, die volledig betaald worden of die onder een akkoord vallen, komt wel een einddatum te staan. Deze registratie blijft daarna nog 5 jaar staan. Soms kan zo'n registratie lastig zijn, maar deze kan u ook helpen om nieuwe problemen te voorkomen. En juist als u zich zoveel moeite heeft getroost om een schone lei te verwerven, zou het erg bitter zijn als u opnieuw in de problemen komt. Temeer daar u bij nieuwe schulden in principe de eerste tien jaar niet opnieuw gebruik kunt maken van de Wsnp.

► **Meer informatie**

Over de wettelijke schuldsanering kunt u op een speciale Wsnp-internetsite van de Raad voor Rechtsbijstand meer informatie vinden. Het adres is www.wsnp.rvr.org.

De Raad voor Rechtsbijstand geeft met betrekking tot de Wsnp nog enkele andere folders uit, namelijk:

Werken aan een schuldenvrije toekomst

(Deze folder geeft informatie aan schuldenaren over de mogelijkheden schulden op te lossen voorafgaand aan een verzoek tot Wsnp)

Uw debiteur in de schulden

(Deze folder geeft informatie aan schuldeisers. Waar krijgt een schuldeiser mee te maken op het moment dat zijn klant in de schulden raakt?)

Schulden overwinnen... Onderneem het!

(Deze folder geeft informatie aan ondernemers. Wat kunnen zij zelf doen op het moment dat het niet goed gaat met hun onderneming?)

Deze folders zijn gratis en te bestellen via www.wsnp.rvr.org. U krijgt de folder(s) binnen enkele dagen toegestuurd.

Raad voor Rechtsbijstand

The background consists of several overlapping geometric shapes in various colors: a tan square in the top-left, a teal square in the top-middle, a light blue square in the top-right, an orange square in the middle-left, a purple square in the middle-center, a green square in the middle-right, a red triangle in the bottom-left, and a large blue area in the bottom-right.

Raad voor Rechtsbijstand